

Sygn. akt VI Ka 914/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Zenon Stankiewicz

Sędziowie: SSO Michał Chojnowski

SSO Sebastian Mazurkiewicz (spr.)

protokolant: protokolant sądowy – stażysta Monika Oleksy

przy udziale prokuratora: Anety Ostromeckiej

po rozpoznaniu dnia 12 sierpnia 2016 r. w Warszawie

sprawy P. N. syna J. i H. ur. (...) w W.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 1 kwietnia 2016 r. sygn. akt IV K 802/15

wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. kwotę 147,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę skazanego w instancji odwoławczej oraz podatek od towarów i usług.

SSO Zenon Stankiewicz SSO Michał Chojnowski SSO Sebastian Mazurkiewicz

Sygn. akt VI Ka 914/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy skazanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż sąd I instancji prawidłowo zbadał przesłanki wydania wyroku łącznego, dochodząc do wniosku, iż przestępstwa osądzone w zbadanych postępowaniach pozostają w zbiegu realnym, co powodowało konieczność orzeczenia kary łącznej. Sąd przeprowadził pełne postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie tylko w zakresie akt spraw jednostkowych, lecz również badając sytuację i postawę skazanego poprzez uzyskane dane o karalności i opinię o skazanym. Na zasadność takiego rozstrzygnięcia - czego również nie kwestionuje apelujący - wskazują tak daty popełnienia czynów, jak i daty wydania wyroków jednostkowych. Sąd I instancji swoje stanowisko szczegółowo i wyczerpująco uargumentował także w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd odwoławczy w pełni podziela argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i stwierdza, że sąd I instancji w żadnym wypadku nie dopuścił się naruszenia przepisu art. 85 kk.

Odnosząc się natomiast do podniesionego w apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary łącznej wskazać należy, iż byłby on tylko wówczas zasadny, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na jej wymiar, można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo sądów. Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (wyrok SN z 02.02.1995 r., II KRN 198/94).

Granice kary łącznej określa przepis art. 86 § 1 kk, zgodnie z którym Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar jednostkowych podlegających łączeniu do ich sumy, nie przekraczając górnych granic dla danego rodzaju kar wynikających z powołanego przepisu, przy czym jej wymiar we wskazanych wyżej granicach warunkowany jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo – podmiotowy łączy te czyny. Im bliższe są te relacje, tym bardziej wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem, im związek ten luźniejszy, tym przeważać powinno kumulowanie poszczególnych kar (wyrok SN z 25.10.1983 r., IV KR 213/83, OSNKW z 1984 r., z. 5-6, poz. 65). Przez związek przedmiotowo – podmiotowy należy zaś rozumieć podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywację oraz czas i miejsce popełnienia każdego z nich. Wyznaczany przy zastosowaniu wyżej wymienionych reguł dolny i górny próg kary łącznej w realiach niniejszej sprawy wynosił od 10 miesięcy pozbawienia wolności do 11 miesięcy pozbawienia wolności (choć de facto do 11 miesięcy i 15 dni, jednak bacząc na treść art. 37 kk była to kara niemożliwa do orzeczenia).

Przypomnieć należy, iż nie bez znaczenia dla wymiaru kary łącznej pozostają także dyrektywy prewencyjne, albowiem jak słusznie przyjęto w orzecznictwie, kara łączna stanowi instytucję służącą do swoistego podsumowania działalności przestępczej sprawcy, obejmującego syntetyczną i całościową ocenę zachowań sprawcy przejawiającą się w postaci jednej kary wymierzonej za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa. Zauważyć w tym miejscu należy, że wielość popełnionych przez sprawcę przestępstw wpływa na negatywną ocenę postawy sprawcy będąc jego istotnym czynnikiem prognostycznym. Chodzi tutaj zwłaszcza o to, aby właściwie ukształtowana kara łączna oddziaływała wychowawczo na sprawcę przestępstwa oraz odpowiednio chroniła obywateli przed niebezpieczeństwem ponownego dopuszczenia się przestępstw. Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma zatem wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy właściwie uwzględnił wszystkie powyższe okoliczności przyjmując, iż nie dają one podstawy do wzięcia pod uwagę najbardziej korzystnego dla skazanego systemu absorpcji, słusznie w tej sytuacji stosując zasadę asperacji (choć formalnie orzekając karę najwyższą z możliwych). Zatem nie było podstaw do uwzględnienia apelacji w kierunku postulowanym przez skarżącego. W ocenie Sądu Odwoławczego w realiach niniejszej sprawy nie było podstaw do ukształtowania rozmiaru kary łącznej w oparciu o korzystną dla skazanego zasadę absorpcji. Zgodnie z utrwalonymi poglądami piśmiennictwa i orzecznictwa wymieniona zasada może znaleźć zastosowanie w tych wypadkach, gdy zachodzi ścisły związek podmiotowy i przedmiotowy między pozostającymi w zbiegu przestępstwami (podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywacja i czas popełnienia każdego z nich - zob. np. wyrok SA w Krakowie z 2 lipca 1992 r., II A Kr 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50), który sprawia, że granica pomiędzy zbiegiem pomijalnym a zbiegiem realnym nie jest wyraźnie zarysowana, a przecież - biorąc pod uwagę charakter przestępstw popełnionych przez skazanego - tak nie jest, gdyż co prawda wszystkie przestępstwa zostały popełnione w krótkim okresie (nie tracąc oczywiście z pola widzenia, iż przestępczą działalność w zakresie czynu opisanego w punkcie II. skazany rozpoczął już w 2008 roku), to jednak godziły w zupełnie odmienne dobra prawne (zdrowie publiczne w przypadku wyroku opisanego w punkcie I. oraz mienie w przypadku wyroku opisanego w punkcie II.).

Przeprowadzony dowód z aktualnej opinii o skazanym (k.43) pozwolił sądowi orzekającemu zorientować się jak przebiega proces jego resocjalizacji, co ma istotne znaczenie przy określeniu wymiaru kary łącznej. Z opinii wynika, że

zachowanie i postawa skazanego w izolacji penitencjarnej była przeciętna. Wobec przełożonych prezentuje postawę regulaminową, w sposób właściwy przestrzega przepisów porządku wewnętrznego i regulaminu organizacyjno-porządkowego. Nie był karany dyscyplinarnie ani także nagradzany kodeksowo.

Wszystkie opisane wyżej okoliczności dostrzegł Sąd Rejonowy, a przy tym nadał im należyłą wagę. W ocenie Sądu Okręgowego, wymierzona przez Sąd Rejonowy kara łączna 11 miesięcy pozbawienia wolności jest karą sprawiedliwą i współmierną. Sąd słusznie nie zastosował skrajnej i postulowanej przez skarżącego zasady pełnej absorpcji. Uznać bowiem należy, że wymierzona przy zastosowaniu tej zasady kara łączna nie byłaby adekwatna i sprawiedliwa wobec popełnionych przez skazanego przestępstw oraz wobec jego postawy, jego właściwości osobistych i sposobu funkcjonowania, z których jednoznacznie i kategorycznie wynika, iż skazany mimo młodego wieku już trzykrotnie wchodził w konflikt z prawem i nie przestrzegał zasad porządku prawnego.

Reasumując, biorąc pod uwagę omówione dyrektywy dające Sądowi możliwość indywidualizacji wymiaru kary łącznej, a zwłaszcza dotychczasowy sposób życia i zawartość kryminalną przestępczej działalności skazanego P. N. należało uznać, że orzeczona kara łączna w wymiarze 11 miesięcy pozbawienia wolności nie mogła być uznana za rażąco niewspółmiernie surową i sprzeczną z dyrektywami prewencji indywidualnej i generalnej. Z tych też względów uznając, iż wymierzona przez sąd I instancji kara łączna stanowią wypadkową branych przez sąd pod uwagę okoliczności, apelacja obrońcy skazanego okazała się niezasadna.

Mając na względzie wszystkie przedstawione powyżej okoliczności, Sąd odwoławczy – nie znajdując przy tym uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu i powodujących konieczność zmiany bądź uchylenia zaskarżonego rozstrzygnięcia – na podstawie art. 437 § 1 kpk orzekł jak w wyroku.

Zgodnie z art. 618 § 1 pkt 11 kpk sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. C. wynagrodzenie za obronę skazanego z urzędu w instancji odwoławczej, którego wysokość ustalono w oparciu o Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.